

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ศาลาอาจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเปิดการประชุม (เวลา ๐๘.๔๕ นาฬิกา) ศาลาอาจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชน หรือปัญหาอื่นใดตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๒๐ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
(๒) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(๓) กระทู้ถาม	(ไม่มี)
(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอการสร้างสุขภาวะระยะสุดท้ายของชีวิต รองรับสังคมสูงวัย ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส พิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และคนด้อยโอกาส (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์) ประธานคณะกรรมการติดตามการปฏิรูปสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย (นายอำพล จินดาวัฒนะ) พร้อมด้วยรองเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ในฐานะคณะทำงานพิจารณาศึกษาข้อเสนอการสร้างเสริมสุขภาวะในระยะสุดท้ายของชีวิต (นายสุทธิพงษ์

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

วสุโสภภาพล) ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ระบบสุขภาพของประเทศไทยที่มีแนวโน้มอุบัติการณ์ของโรคร้ายแรงและโรคที่คุกคามต่อชีวิตเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรที่สังคมไทยกำลังก้าวสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ เทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ก้าวหน้า ในบางครั้งทำให้การรักษาในระยะสุดท้ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุ แต่ได้สร้างความทุกข์ทรมานและเป็นภาระของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งครอบครัว ญาติ บุคลากรทางการแพทย์และระบบบริการสาธารณสุขโดยรวมอย่างมาก และส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้นทั้งในระดับครอบครัวและระดับประเทศ โดยเฉพาะในช่วง ๖ เดือนสุดท้ายของชีวิต ซึ่งมีมูลค่าสูงมากกว่าช่วงใด ๆ ของชีวิต ทำให้แนวคิดเรื่อง “สุขภาพ” ในระดับสากลเปลี่ยนแปลงไป ระบบสุขภาพจึงต้องให้ความสำคัญกับสิทธิและความต้องการของผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุในช่วงวาระสุดท้ายของชีวิต โดยเชื่อมโยงกับบริบทของสังคมและสิ่งแวดล้อม เกิดการผลักดันให้มีหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับการรักษาพยาบาลเพื่อยืดการตาย ขณะที่ในประเทศไทย ได้มีนโยบาย กฎหมาย และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาวะระยะสุดท้ายของชีวิต

คณะกรรมการได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาและการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุและผู้ป่วยระยะสุดท้าย จึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ (๑) ทิศทางการพัฒนาและนโยบาย โดยใช้การพัฒนาระบบการดูแลแบบประคับประคองในโรงพยาบาล (Hospital – Based Palliative Care) เป็นฐานการส่งเสริมการสนับสนุนให้เกิดระบบการดูแลแบบประคับประคองในชุมชน รวมทั้งจัดทำนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการสร้างเสริมสุขภาวะระยะสุดท้ายของชีวิต (๒) การพัฒนาระบบการดูแลแบบประคับประคองในโรงพยาบาล ควบคู่ไปกับส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบริการสุขภาพปฐมภูมิ (๓) ปลดล็อกข้อจำกัดการเข้าถึงยาจำเป็นสำหรับผู้ป่วยระยะสุดท้าย ทั้งในเรื่องการขออนุญาต การเข้าถึงยาแก้ปวดกลุ่ม Opioids เพื่อให้ผู้ป่วยระยะสุดท้ายเข้าถึงยาจำเป็นในการลดความทุกข์ทรมาน (๔) การพัฒนารูปแบบการบริหารด้านการเงินรองรับการดูแลแบบประคับประคอง เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการในราคาที่ประหยัด (๕) การพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพและบุคลากรอื่น การพัฒนามาตรฐานงานและการพัฒนาวิชาการที่เกี่ยวข้อง (๖) การส่งเสริมองค์กรนอกภาคสุขภาพ เช่น ภาคประชาสังคม องค์กรทางศาสนา จัดบริการดูแลแบบประคับประคองระยะสุดท้ายของชีวิตในชุมชน (๗) การพัฒนาการสื่อสาร การรับรู้ การเรียนรู้และสร้างความร่วมมือทางสังคมเกี่ยวกับการดูแลแบบประคับประคอง การแสดงเจตนาตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และการสร้างเสริมสุขภาวะระยะสุดท้ายของชีวิต (๘) สานพลังขับเคลื่อนการสร้างเสริมสุขภาวะระยะสุดท้ายของชีวิตที่เป็นองค์รวม และ (๙) การสนับสนุนการพัฒนาอื่น ๆ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า การให้บริการสุขภาพของไทยได้มุ่งเน้นการดูแลรักษาผู้ป่วยในระยะเฉียบพลันมากกว่าระยะอื่น ในการดูแลรักษาผู้ป่วยระยะสุดท้าย สิ่งที่ยากที่สุดคือ การวางแผนแนวทางการรักษาร่วมกันระหว่างญาติผู้ป่วยกับแพทย์ จนกระทั่งมีการรองรับสิทธิด้านสุขภาพของประชาชนในระยะสุดท้ายของชีวิต ให้บุคคลมีสิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตน หรือเพื่อยุติการทรมาน

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

จากการเจ็บป่วยได้ ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้มีข้อเสนอแนะต่อการสร้างเสริมสุขภาวะระยะสุดท้ายของชีวิตของผู้สูงวัย ดังนี้ (๑) ควรพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพองค์ความรู้ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรที่ไม่ใช่บุคลากรด้านสุขภาพที่ทำงานเกี่ยวกับการดูแลแบบประคับประคองในสถานรับดูแลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (๒) การสร้างทัศนคติเรื่องการวางแผนและการเตรียมความพร้อมของชีวิตไว้ล่วงหน้าเพื่อสุขภาวะระยะสุดท้ายของชีวิต ควรมองการตายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เป็นเรื่องธรรมชาติ มิใช่เป็นการสิ้นสุดของชีวิต นอกจากการเตรียมสุขภาวะทางกายด้วยการรักษาสุขภาพตั้งแต่วัยหนุ่มสาว ควรมุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาวะทางจิต ให้เตรียมความพร้อมสู่ระยะสุดท้ายของชีวิตด้วยการฝึกสมาธิ

อย่างไรก็ตาม การจัดบริการสุขภาพขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐเป็นสำคัญ นโยบายของรัฐด้านสาธารณสุข ไม่ควรมีลักษณะรัฐสวัสดิการ แต่ควรสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรทางศาสนาและองค์กรอื่น ๆ เข้ามาร่วมจัดบริการดูแล เช่น ให้มีศูนย์คุณภาพผู้สูงวัยประจำหมู่บ้าน/ตำบล เพื่อดูแลผู้สูงวัยระยะสุดท้ายที่ไม่มีผู้ดูแลที่บ้าน โดยให้มีหลักสูตรอบรมให้ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแล สนับสนุนโครงการธนาคารเวลา ซึ่งเป็นพื้นที่สื่อกลางการแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือระหว่างสมาชิก โดยลงพื้นที่ดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ จะมีการบันทึกจัดเก็บเวลาที่ทำแบบจิตอาสาอย่างเป็นระบบ สมาชิกสามารถเบิกเวลามาใช้เมื่อมีจิตอาสารุ่นใหม่ก็จะมาดูแลเราต่อไปเมื่อเรามีอายุมากขึ้น รวมถึง การพัฒนากระบวนการปฐมนิเทศในชุมชน เพื่อให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขในชุมชนเป็นองค์รวมพัฒนาบทบาทการเป็นหน่วยเชื่อมประสานการดูแลแบบประคับประคองระหว่างโรงพยาบาลระดับสูงกว่ากับองค์กรภาคส่วนอื่นที่ทำหน้าที่ดูแลแบบประคับประคองในชุมชน ซึ่งจะทำให้การบริการดูแลสุขภาพมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นต้น

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะอนุกรรมการได้กล่าวขอบคุณสมาชิกวุฒิสภาที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อรายงานฉบับนี้ ทั้งนี้ จะได้นำไปพิจารณาประกอบการดำเนินงานของคณะกรรมการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการต่อไป

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

- รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
(ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐)
(เป็นเรื่องที่ค้างมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของที่ประชุมวุฒิสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ และนางสาวศยามล ไกยูรวงศ์) กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยรองประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนคนหนึ่ง (นายกิตติ วะสีนนท์) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า คณะกรรมการได้พิจารณารายงานฉบับดังกล่าวแล้ว มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑) ประเด็นเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขาดความเป็นอิสระและขัดกับหลักการปารีส หรือไม่ คณะกรรมการเห็นว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๔) ตราขึ้นเพื่อช่วยการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยต้องไม่เลือกที่จะรายงานสถานการณ์ใดหรือไม่รายงานสถานการณ์ใด

๒) คณะกรรมการเห็นควรสนับสนุนให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชนได้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปารีส

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพ

๑) ควรเพิ่มและพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบมากยิ่งขึ้น โดยผ่านช่องทางและสื่อต่าง ๆ

๒) ควรมีการเปรียบเทียบการประเมินผลภาคราชการแบบบูรณาการ (Government Evaluation System: GES) ระหว่างปีงบประมาณที่ผ่านมาและปีที่รายงาน เพื่อให้ทราบพัฒนาการในการนำระบบดังกล่าวมาดำเนินการ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

๓) ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพื้นที่ภาคใต้อย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาจัดตั้งและกำหนดบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในพื้นที่อื่น

๔) ควรมีการประสานงานกับสำนักงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบและเข้าใจการนำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและงบประมาณเหลือจ่ายไปดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอันเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๕) ควรติดตามความคืบหน้าการบังคับใช้กฎหมายป้องกันการทรมานและบังคับสูญหายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นสำคัญ

๓. ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีในปีถัดไป

๑) การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรนำเสนอผลการดำเนินงานที่โดดเด่นหรือสำคัญไว้ในบทนำด้วย

๒) ควรเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ เพื่อให้ทราบการใช้จ่ายงบประมาณ การดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓) ควรมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายหรือแผนของตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนคนที่ได้รับการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ให้สอดคล้องกับผลที่ได้รับและวิธีการเผยแพร่

๔) ควรมีการประเมินผลหลังการเข้ารับอบรม เพื่อให้ทราบว่าผู้เข้าอบรมมีความรู้และความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนมากน้อยเพียงใด

๕) ควรมีการเปรียบเทียบสถิติการรับเรื่องร้องเรียน อย่างน้อย ๕ ปีขึ้นไป เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์และหาแนวทางเพิ่มเติมการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มากยิ่งขึ้น

๖) ควรเพิ่มเติมรายละเอียดการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในบางเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ในรูปแบบ QR Code เพื่อจะได้รับทราบการดำเนินงานอย่างครบถ้วน เช่น ผลการปฏิบัติงานของศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนทั้ง ๑๒ ศูนย์ เป็นต้น

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า มีประเด็นที่มีได้กล่าวถึงในรายงาน คือ สิทธิมนุษยชนของเด็กในช่วงวัยการศึกษาภาคบังคับในประเด็นเกี่ยวกับสวัสดิการอาหารกลางวัน โดยที่สวัสดิการอาหารกลางวัน มีการจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ ๑๐๐ และโรงเรียนเอกชน/โรงเรียนการกุศล ร้อยละ ๓๐ โดยเกณฑ์การพิจารณา คือ (๑) ความขาดแคลน (๒) ความยากจน และ (๓) ภาวะทุพโภชนาการ อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ห่างไกลที่ไม่อาจจัดตั้งโรงเรียนรัฐบาลได้นั้น เด็กในพื้นที่ดังกล่าวต้องเข้ารับการศึกษานอกระบบ/โรงเรียนการกุศล เป็นเหตุให้ไม่ได้รับการจัดสรรสวัสดิการอาหารกลางวันได้เต็มจำนวน ในขณะเดียวกัน

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

บุตรของแรงงานต่างด้าวที่ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่โรงงานกลับได้รับสวัสดิการอาหารกลางวัน ด้วยเหตุนี้ จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมอันกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของเด็กในประเทศไทยหรือไม่ นอกจากนี้ รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานในกิจการด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กิจการด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และกิจการด้านการเฝ้าระวังสิทธิมนุษยชน นั้น ไม่ปรากฏประเด็นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของเด็ก หน่วยงานจึงควรประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดการกับปัญหาสิทธิมนุษยชนข้างต้น อีกทั้ง การที่หน่วยงานเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้ยกเลิกบทบัญญัติมาตรา ๒๖ (๔) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต้องชี้แจงข้อเท็จจริง กรณีที่มีรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป นั้น เป็นการเสนอข้อเสนอนะที่ตัดบทบาทหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการปฏิบัติตามหลักปฏิญญาสากลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน อันกระทบถึงสิทธิของประชาชนในการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นที่ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ใช้หลักการใดในการสร้างความสมดุลระหว่างการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และมีประเด็นการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของภาครัฐและภาคเอกชน โดยการขับเคลื่อนและผลักดันอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนนั้น มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างใดบ้าง อย่างไร และภารกิจของหน่วยงานในการให้ข้อเสนอแนะ นโยบาย และข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายที่สำคัญต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี มีการดำเนินการใดบ้าง และประเด็นปัญหาการปฏิบัติที่แตกต่างกันต่อบุคคลที่ถูกดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรม อันเข้าลักษณะการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม กรณีดังกล่าวเป็นการกระทบสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่ถูกดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรมหรือไม่ และกรณีข้างต้นต้องมีการร้องเรียนไปยังหน่วยงานหรือไม่

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ และนางสาวศยามล ไกยูรวงศ์) ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระเที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติ เรื่องที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณา หากมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะเสนอแนะไปยังรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการชุมนุมการพิจารณาจะคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก การชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ในขณะที่การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จะต้องมีมาตรการควบคุมการชุมนุม การสลายการชุมนุม หรือการใช้อาวุธให้เป็นไปตามหลักสากล การได้สัดส่วน ซึ่งต้องปฏิบัติตามพันธกรณีประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการคุ้มครองการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเสนอแนะ การแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และเรื่องสุ่มเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการติดตามตรวจสอบเรื่องที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่ามีการแก้ไข

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

ปรับปรุงหรือไม่ อย่างไร สำหรับบทบาทในด้านของการใกล้เคียงนั้น สามารถแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิได้เร็วขึ้น ซึ่งต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้การดำเนินงานในด้านการใกล้เคียงมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาในเชิงโครงสร้าง มีการทำงานเชิงรุก มีกลไกในการแก้ปัญหา ติดตาม และตรวจสอบ โดยเฉพาะมิติในเชิงบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านรัฐธรรมนูญ ด้านกติการะหว่างประเทศ และมิติด้านกฎหมายลำดับรองจากการตรวจสอบพบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการออกกฎหมายลำดับรองที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจ นอกจากนี้ ได้ให้การสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย การส่งต่อเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเสนอแนะให้มีการเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ด้านนิติเวชให้เพียงพอ เป็นต้น ตลอดจนการให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการเลือกปฏิบัติ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิเด็ก สิทธิด้านการศึกษา ตามปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๒ เรื่อง

๑. รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ของที่ประชุมวุฒิสภา ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) (ศาสตราจารย์ชูกิจ ลิมปิจำนงค์) กับคณะ ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยกรรมการการอุดมศึกษาฯ (นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการมีข้อสังเกตต่อรายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของ สวทช. ว่า สวทช. มีผลงานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน ได้แก่ การมีนวัตกรรมสำหรับรับมือกับโควิด ๑๙ โดยเฉพาะแอปพลิเคชันต่าง ๆ การมีผลงานเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมรวมทั้งการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้ สวทช. ได้ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทั้งในด้าน วทน. และโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพเป็นมูลค่าสูง เพื่อเป็นแหล่งให้บริการสำหรับการวิจัยและสำหรับอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งทำให้ สวทช. มีภาระผูกพันสำหรับค่าใช้จ่ายในอนาคตสำหรับเงินเบิกจ่าย งบดำเนินงาน ครุภัณฑ์ งบก่อสร้าง

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

และโครงการสนับสนุนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น หาก สวทช. ไม่ได้รับงบประมาณเพิ่มเติมในปีต่อ ๆ ไป อาจทำให้งบประมาณที่จะใช้สำหรับการวิจัยและพัฒนา รวมถึงการดำเนินงานตามภารกิจอื่น ๆ ลดลง ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

(๑) กรณีงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและการใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเชิงพาณิชย์ ควรนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างขึ้นสำหรับรับมือกับโควิด ๑๙ ไปพัฒนาเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ในระลอกต่อ ๆ มา (ถ้ามี) และประยุกต์ใช้กับการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ด้วย รวมทั้งควรดำเนินการช่วยเหลือภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมอย่างครบวงจรดังเช่นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนอุตสาหกรรมมันสำปะหลังไทยใน BCG Economy เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและยกระดับเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและเกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (NSTI) ศูนย์โอมิคส์แห่งชาติ (National Omics Center : NOC) ควรพัฒนาต่อยอดให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน โดยอาจขยายบทบาทจากการเป็นหน่วยให้บริการเองมาเป็นหน่วยงานพัฒนาคุณภาพของหน่วยบริการหรือผู้ประกอบการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับความต้องการของอุตสาหกรรมที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศให้เพียงพอด้วย

(๓) การทำ Change management ที่เข้าใจมุมมอง Social science และ Culture ขององค์กร ผู้บริหาร สวทช. ควรทำความเข้าใจการทำ organization development ขององค์กรขนาดใหญ่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนไทยและต่างประเทศที่มีการปรับเปลี่ยนดังกล่าว รวมทั้งควรมีกลไกการติดตามว่า บุคลากรหรือหน่วยงานที่ได้รับทุนได้นำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง รวมถึงควรเร่งหารายได้จากแหล่งอื่น ๆ นอกเหนือจากการพึ่งพิงงบประมาณ และสนับสนุนให้บุคลากรที่มีศักยภาพสูงในเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ได้ทำการศึกษาและดำเนินการตามกฎหมายลำดับรองแห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า สวทช. ควรเป็นต้นแบบในการให้ความร่วมมือด้านนวัตกรรมการจัดการปากกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งควรเพิ่มการลงทุนเรื่องวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้มากขึ้น เสริมสร้างให้นักวิจัยที่มีผลงานดี ๆ อยู่ได้อย่างภาคภูมิใจและมีศักดิ์ศรี สามารถหารายได้จากงานวิจัยที่มีประโยชน์ได้ นอกจากนี้ ควรนำงานวิจัยของ สวทช. ไปเผยแพร่ในห้องสมุดทั่วประเทศรวมทั้งนำไปขยายผลให้เกิดประโยชน์เพื่อลดการพึ่งพาผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศซึ่งมีราคาแพง ควรตั้งงบประมาณในลักษณะที่สะท้อนให้เห็นว่า การลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งและควรส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นสากล ควรยกระดับศูนย์วิจัยเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องมือแพทย์ให้มีสถานะเป็นหน่วยงานใน สวทช. รวมทั้งควรเน้นการลงทุนและพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์และการสาธารณสุขให้มากขึ้น และต่อยอดเพื่อการค้า

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

จากนั้น ผู้อำนวยการ สวทช. (ศาสตราจารย์ชูกิจ ลิมปิจำนงค์) ตอบชี้แจงว่า สวทช. ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องป่าไม้ทั้งในรูปแบบของการลงทะเบียนป่าไม้และพันธุ์ไม้ที่สามารถดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ดี รวมถึงจะตั้งงบประมาณเพื่อให้การลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เป็นประโยชน์กับสังคมมากที่สุด และผลักดันงานวิจัยให้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น อีกทั้งพยายามใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์กับชุมชนท้องถิ่นด้วยการถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนหรือนักศึกษาเพื่อนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาของชุมชนได้ตรงจุด ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักวิจัยเพื่อให้ได้งานวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้ความร่วมมือกับ SMEs ด้านอาหารเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมอาหารให้เข้มแข็ง นอกจากนี้ สวทช. ยังได้ส่งเสริมงานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งจะทำให้บุคคลดังกล่าวใช้ชีวิตประจำวันได้ใกล้เคียงกับคนทั่วไปมากที่สุด รวมทั้งได้ร่วมมือกับภาคธุรกิจ ซึ่งเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ในการพัฒนาเครื่องมือทางการแพทย์ ซึ่งผู้ผลิตรายใหญ่นี้มีการศึกษาข้อมูลของลูกค้ามาแล้ว เพื่อลดปัญหาการนำงานวิจัยมาสู่การใช้งานจริงในรูปแบบของการค้าที่จะต้องพัฒนาให้ตอบโจทย์กับผู้ใช้งานจริงด้วย

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

**๒. รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๔ ของสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ**
(ตามมาตรา ๗๑/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๔ ของที่ประชุมวุฒิสภา เลขานุการ ก.พ.ร. (นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ) กับคณะ ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้รับมอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว แลกผลการศึกษาต่อที่ประชุม โดยที่ปรึกษาคณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาระบบราชการ และการผังเมือง (พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง) และกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการการปรับปรุง พัฒนาระบบ และการบูรณาการฐานข้อมูลในการบริหารราชการแผ่นดิน ของหน่วยงานของรัฐ (รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ) ได้แถลงผลการศึกษาต่อที่ประชุมสรุปสาระสำคัญได้ว่า (๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาบริการภาครัฐเพื่อประชาชน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การปรับบทบาทภารกิจโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย ยืดหยุ่น รองรับการเปลี่ยนแปลง และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

ภาครัฐ (๒) ประเด็นการพัฒนาระบบราชการ กล่าวคือ ควรพิจารณาศึกษาความคืบหน้าและความสอดคล้องของการจัดสรรงบประมาณเปรียบเทียบกับผลการพัฒนาระบบราชการ ควรรายงานผลการดำเนินการจากประเด็นข้อสังเกตและข้อคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาที่ได้อภิปรายปีที่ผ่านมาว่ามีความคืบหน้าในการดำเนินการอย่างไร ควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงข้อคิดเห็นจากการสำรวจสอบถามจากส่วนราชการทุกประเภทที่เกี่ยวข้อง และควรมีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทาง หรืออาจใช้วิธีการจ้างงานรูปแบบพิเศษ หรือรูปแบบอื่น เพื่อให้เกิดการบริหารงานภาครัฐมุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (๓) ประเด็นข้อคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของราชการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ กล่าวคือ ควรบูรณาการการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยการพัฒนากลไก/เครื่องมือในการบริหารจัดการในพื้นที่เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นศูนย์กลางการสั่งการ (Command Center) และใช้กลไกเฟ้าระวังผ่านเครือข่าย ควรวางระบบการบริหารงบประมาณในระดับพื้นที่ให้สามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณเพื่อแก้ไขภาวะวิกฤตได้อย่างคล่องตัว และควรประชาสัมพันธ์ข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย หน่วยงานราชการส่วนกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบ และเร่งติดตามหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการตรวจสอบสรุปทเรียน เพื่อเป็นแนวทางการตรวจสอบการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณในภาวะวิกฤตและสถานการณ์ฉุกเฉิน (๔) ประเด็นสรุปมติคณะรัฐมนตรีจากข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามภาคผนวก กล่าวคือ ควรมีการรายงานเพิ่มเติม โดยสรุปการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี/หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย และ (๕) ประเด็นการพัฒนาระบบ e-Service กับรัฐบาลดิจิทัล กล่าวคือ ควรเร่งรัดและเพิ่มจำนวนงานบริการทางด้านออนไลน์อย่างต่อเนื่องเพื่อความพึงพอใจของประชาชนต่องานบริการภาครัฐ ควรสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานมาใช้ ThaiD เป็นระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนของทุกระบบที่ให้บริการประชาชน ควรกำหนดตัวชี้วัดให้หน่วยงานของรัฐต้องใช้ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตน ThaiD เพื่อให้ e-Service ของภาครัฐมีการทำงานแบบ Single Sign-On (SSO) โดยอาจแบ่งเป็น ๒ ระบบ คือ ระบบใหม่ที่ยังไม่ได้พัฒนาและที่จะพัฒนาต้องใช้ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตน ThaiD และระบบเดิมที่พัฒนาแล้ว ปรับให้เป็น Single Sign-On ที่ใช้ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตน ThaiD จนครบทั้งหมด ควรเชื่อมโยงบริการ One Stop Service แบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีหลายรูปแบบให้สามารถเชื่อมโยงหรือรวมเข้ากับ Digital Platform ที่เกี่ยวข้อง เช่น “ทางรัฐ” เพื่อเข้าใช้งานได้จากระบบหรือแพลตฟอร์มเดียว ควรพัฒนาระบบหรือแพลตฟอร์มกลางที่ให้หน่วยงานและประชาชนเข้ามาใช้ร่วมกันได้แทนการพัฒนาแยกส่วน ควรผลักดันแนวคิดโครงการ “ไทยแลนด์ดิจิทัลแพลตฟอร์ม One Country One Platform: OCOP” เพื่อนำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างสมบูรณ์โดยไม่ล่าช้าและบรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเป็นรูปธรรม ควรส่งเสริมให้มีการเปิด API ทั้งในระดับสาธารณะและระหว่างหน่วยงาน ควรส่งเสริมให้มีการใช้ Digital ID ของรัฐ เช่น ThaiD หรือของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกับการบริการต่าง ๆ ของรัฐ ทั้งหน้าเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และการขอใช้ API จะช่วยลดภาระการจดจำบัญชีผู้ใช้และรหัสผ่านของหลาย ๆ แห่ง และควรประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

ของหน่วยงานภาครัฐเปรียบเทียบกับดัชนีของต่างประเทศว่าสอดคล้องกันหรือไม่ เช่น ดัชนี Corruption Perceptions Index (CPI) เป็นต้น

ภายหลังคณะกรรมการผลการแปลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม ประธานของที่ประชุม ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า (๑) ควรระบุพันธกิจและวิสัยทัศน์ ไว้ในรายงานเพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน (๒) ควรดำเนินงานภายใต้จุดมุ่งหมาย เพื่อการปรับโครงสร้างระบบราชการให้สัมฤทธิ์ผล มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากร มีการใช้ งบประมาณอย่างคุ้มค่า มีการถ่ายโอนภารกิจ มีการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่เท่าทันและเหมาะสม มีการวิจัย เติบโตอย่างมีคุณภาพสูง (TDR) อีกทั้งควรนำหลักการของ IMD และ World Bank มาพิจารณาร่วมด้วย ตลอดจนมีการแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการปรับบทบาทภารกิจ โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย ยืดหยุ่น และรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง (๓) ควรมีการจัดทำกุญแจสู่ความสำเร็จ (Key Drivers) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งในเรื่อง การลดงานประจำ (Innovation) การปรับปรุงการดำเนินงาน (Scale down) โดยใช้บริการร่วมหรือ Shared Service การใช้ระบบการประเมิน และการใช้แรงจูงใจ (Incentive) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (๔) ควรชี้แจงให้ชัดเจนถึงขั้นตอนการให้บริการภาครัฐต่อประชาชนและดำเนินการให้เกิดความก้าวหน้า อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ (๕) ควรเร่งดำเนินการ ด้านกฎหมายที่ยังมีความล่าช้าเพื่อให้สอดคล้องตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (UNCAC) เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายว่าด้วยการ ชักกันแห่งผลประโยชน์ กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร กฎหมายว่าด้วยการบริหารบุคคลภาครัฐ ในระบบคุณธรรม กฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ตลอดจน เร่งร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. .... ฉบับปรับปรุง (๖) ควรเร่งดำเนินการจัดทำคู่มือประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว (๗) ควรพิจารณาการบริหารจัดการ ของราชการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด – ๑๙ โดยเฉพาะการดำเนินงานของระบบ สุขภาพปฐมภูมิ ทั้งในส่วนที่ดำเนินการโดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ฯลฯ ที่มีส่วนเสริมภาพลักษณ์ในการดำเนินงานดังกล่าว (๘) ควรมี ช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้โดยสะดวกและเผยแพร่ให้ทราบโดยทั่วกัน และ (๙) ขอให้สนับสนุนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่จะเกิดขึ้น ต่อไป โดยขอให้มีการเพิ่มเติมสำนักงานคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

เลขาธิการ ก.พ.ร. (นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ) ชี้แจงเพิ่มเติมและตอบข้อซักถาม ต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า (๑) สำนักงาน ก.พ.ร. ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือ ในการบริหารงานภาครัฐและการบริการสาธารณะสำหรับประชาชน เพื่อให้เกิดรัฐบาลดิจิทัล (Digital

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

Government) ตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. จะได้ดำเนินงานควบคู่ไปกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อผลสัมฤทธิ์ของระบบราชการ (๒) การร้องเรียนการดำเนินงานภาครัฐถูกบรรจุอยู่ในนโยบายสาธารณะ (Policy Agenda) ที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการภายใต้ศูนย์ร้องเรียนแบบเบ็ดเสร็จ นอกจากนี้ ยังมีนโยบายสาธารณะด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข และด้านอื่น ๆ รวมกว่า ๑๒ ด้าน (๑๒ Agenda) ที่จะมีการขับเคลื่อนการดำเนินการต่อไป (๓) การจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่เพื่อการขับเคลื่อนระบบราชการมีการประเมินความคุ้มค่า (Post Audit) ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด (๔) การขับเคลื่อนงานที่มีความซับซ้อนจะมีการบูรณาการเพื่อบริหารการดำเนินงานระดับพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ (๕) การถอดบทเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ มีการดำเนินการและเผยแพร่ให้แก่ประชาชนในช่องทางต่าง ๆ (๖) การเชื่อมโยงระบบราชการ ในระยะแรกจะเป็นการดำเนินงาน E-Service ภายในหน่วยงาน แล้วจึงจะพัฒนาเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่อไป ตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ (๗) นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน มีการดำเนินการและใช้ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน (ThaiID) อย่างต่อเนื่อง และตั้งเป้าหมายภายในเดือนกันยายนว่าจะต้องมีผู้ใช้ระบบ ThaiID จำนวน ๑.๗ ล้านคน (๘) การปรับโครงสร้างภาครัฐดำเนินการได้ยากเนื่องจากมีหน่วยงานจำนวนมากกว่า ๙,๐๐๐ หน่วยงาน โดยเป็นหน่วยงานที่สำนักงาน ก.พ.ร. ดูแล ๑๖๓ กรม และองค์การมหาชน ๖๑ แห่ง เท่านั้น ดังนั้น หน่วยงานอื่นที่นอกเหนือจากที่กล่าวมา สำนักงาน ก.พ.ร. จึงทำได้เพียงให้ดำเนินตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและผลักดันให้เกิดรัฐบาลดิจิทัลอย่างแท้จริง (๙) การถ่ายโอนมีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องภายใต้บริบทที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน (๑๐) มีการนำ Key Drivers มาใช้ ทั้งด้านการปรับลดงานประจำ การปรับใช้นวัตกรรมการประเมินที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ สำหรับการสร้างแรงจูงใจหรือโบนัส (Incentive) ยังไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ จึงปรับเป็นการให้รางวัลแทน (๑๑) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานต่าง ๆ สำนักงาน ก.พ.ร. จะเป็นหน่วยงานกลางเพื่อรวบรวมและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ (๑๒) มีการยกย่องพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. .... ฉบับปรับปรุงแล้ว และจะเร่งดำเนินการในขั้นตอนต่อไป (๑๓) มีการจัดทำคู่มือประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ครบถ้วน และได้เผยแพร่ในระบบศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (info.go.th) แล้ว และ (๑๔) รายงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีต่อไป จะได้มีการปรับเพิ่มพันธกิจและวิสัยทัศน์ไว้ในรายงานให้ครบถ้วน พร้อมทั้งขอรับข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการ และสมาชิกวุฒิสภาไปดำเนินการและประกอบการจัดทำรายงานประจำปีต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภารับรองแล้ว

(๗) เรื่องอื่น ๆ

(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

